

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“
direktorius 2020 m. spalio 28 d.
įsakymu Nr. V-89

VILNIAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „KODĖLČIUKAS“

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA „KODĖLČIUKAS - SVEIKUOLIUKAS 2021-2025 m.“

Programą parengė:
Direktorė Daiva Gudelevičienė
Direktorės pavaduotoja ugdymui Lidija Mikučionienė,
Direktorės pavaduotoja ugdymui Aušra Kimutytė-Kulbokienė,
Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė.

Vilnius, 2020

TURINYS

I.	BENDROSIOS NUOSTATOS	3
II.	SITUACIJOS ANALIZĖ	4
III.	SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS TIKSLAS, PRIORITETAI.....	10
IV.	NUMATOMI REZULTATAI.....	10
V.	SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, LAUKIAMAI REZULTATAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI	11
VI.	SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS	17
VII.	LĖŠŲ ŠALTINIAI.....	17
VIII.	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	17
IX.	PRIEDAI	18
	UGDYTINIŲ FIZINIO PAJĖGUMO TYRIMO REZULTATAI.....	18

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ (toliau – Darželis) Sveikatos stiprinimo programa 2021-2025 metams (toliau – Programa), sudaryta atsižvelgiant į strateginį įstaigos planą, metinę veiklos programą, bendruomenės poreikius. Sveikatos stiprinimo programa 2021-2025 metams nustato tikslus bei uždavinius, apibrėžia prioritetus ir priemones uždaviniams įgyvendinti. Programa siekiama formuoti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pedagogų bei bendruomenės pastangomis kurti ir vaiko sveikatą ir saugumą orientuotą aplinką.

2. Programa numato tikslus bei uždavinius 2021-2025 metams, apibrėžia sveikatos stiprinimo prioritetus ir priemones tikslams įgyvendinti.

3. Programos turinys integruojamas į ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, kuriama sveikatos stiprinimo sistema, sveikatai palanki fizinė ir psichosocialinė aplinka Darželyje.

Programa parengta vadovaujantis:

1. Mokyklų pripažinimo sveikatą stiprinančiomis mokyklomis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. V-684/ISAK-1637.
2. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro metodinėmis rekomendacijomis Sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo rodikliai ir jų taikymas ikimokyklinio ugdymo mokyklose (2017).
3. Lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ strateginiu planu, patvirtintu direktoriaus 2018-01-30 įsakymu Nr. V-20.
4. Lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ 2020 m. veiklos planu, patvirtintu direktoriaus 2019-09-05 įsakymu Nr. V-67.
5. Lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ ikimokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1-1019.

Programos vykdytojai: lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ pedagogai, administracijos darbuotojai, ugdymo procese dalyvaujantys specialistai, kiti darbuotojai, ugdytinių ir jų tėvų bendruomenė, Vaiko gerovės komisija.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

Lopšelis-darželis „Kodėlėiukas“ yra bendro tipo ikimokyklinio ugdymo mokykla, teikianti ankstyvojo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas vaikams nuo 1,5 m. iki mokyklos. Šiuo metu veikia 24 grupės, lanko 456 vaikai. Įstaigoje dirba 101 darbuotojas, iš jų 44 mokytojai.

Ugdomosios veiklos prioritetai yra sveikos gyvensenos ugdymas bei tautos tradicijų puoselėjimas. Įstaiga į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą įtraukta nuo 1999 metų. 2014 metais parengus ir pasitvirtinus Vilniaus lopšelio-darželio „Kodėlėiukas“ Sveikatos stiprinimo programą „Kodėlėiukas-Sveikuoliukas“ 2014-2019 m., buvo pratęstas sveikatą stiprinančios mokyklos pažymėjimas penkeriems metams.

Lopšelyje-darželyje stengiamės patenkinti pagrindinį vaiko poreikį žaisti, judėti, kurti, pažinti, eksperimentuoti, sudaryti sąlygas augti fiziškai ir psichiškai išsivysčiusiai asmenybei, turinčiai teigiamą savivertę, norinčiai ir gebančiai išreikšti save. Garantuojame vaikui galimybę rinktis veiklą pagal interesus ir poreikius, bei jų plėtojimą ir nuoseklų vaiko gebėjimų ugdymą(si). Įgyvendinant Programą lopšelis-darželis „Kodėlėiukas“ aktyviai dalyvavo tarptautiniuose, šalies bei miesto projektuose, programose: Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo „Sveika mokykla“, Lietuvos futbolo federacijos (LFF) ilgalaike masinio vaikų užimtumo programos „Sugrąžinkime vaikus į stadionus“ projekte „Futboliukas“, Respublikiniame projekte „Sveikatiada“, Respublikiniame projekte „Lietuvos mažųjų žaidynės“, vaikų socialinių įgūdžių ugdymo programoje „Žipio draugai“. Dalyvaujame programose „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ ir „Pienas vaikams“. Projektinės veiklos plėtojimas motyvavo pedagogus profesiniam tobulėjimui, kūrybingumui ir atsinaujinimui.

Per penkerius programos įgyvendinimo metus stengėmės palaikyti geras sąlygas, užtikrinančias programos įgyvendinimą. Įrengėme atskirą sporto salę, lauko sporto aikštėlę, lauko muzikinę aikštėlę. Lauke ir sporto salėje sudarytos sąlygos žaisti krepšinį ir futbolą, sudaromos sąlygos judėjimui, sportiniams žaidimams bei judesių lavinimui. Pagal galimybes turinome priemonėmis sporto salę, lauko aikštyną, judėjimo kampelius grupėse, kambarį logopedo veiklai, rinkome metodinę literatūrą.

Darželyje teikiama logopedo pagalba vaikams, turintiems įvairaus sudėtingumo kalbos ir komunikacijos sutrikimų. Teikiama psichologo bei soc. pedagogo pagalba ugdytiniams ir šeimoms. Ugdymo procese darželis įgyvendina pačių parengtą Ikimokyklinio ugdymo programą ir Bendrąją priešmokyklinio ugdymo programą. Darželyje dirbantys pedagogai ir specialistai tobulina profesines, asmenines ir dalykines kompetencijas. Palaiko sveiko gyvenimo būdo idėją. Bendradarbiaujame ir palaikome aktyvius ryšius su socialiniais partneriais, kurie skatina pedagogų tobulėjimą.

Lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ sveikatinimo veiklos SSGG (SWOT) analizė

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės užtikrinimas.		
1.1. Mokykloje sudaryta sveikatos stiprinimo grupė.	2019-10-18 d. Nr. V-27 atnaujinta sveikatos stiprinimo grupė. Ją sudaro pedagogai, sveikatos priežiūros specialistė, fizinio lavinimo pedagogas.	Sveikatos stiprinimo grupėje nėra tėvelių.
	Informacija apie veiklą teikiama informaciniuose stenduose, susirinkimuose, internetinėje svetainėje adresu: http://vilniauskodelciukas.vilnius.lt/ .	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės darbas vyksta nereguliariai.
2. Psichosocialinė aplinka.		
2.1. Priemonės, numatančios mokyklos bendruomenės narių gerus tarpusavio santykius.	Įstaigoje vyrauja palanki emocinė, saugi ir sveika psichologinė aplinka. Organizacijos mikroklimato gerinimui organizuojamos išvykos, tradicinės šventės, pažymimi įstaigos jubiliejai.	Mokytojoms stinga kompetencijų komunikuojant su tėvais ir įvertinant probleminių situacijų aktualumą.
	Daugumai ikimokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių, tėvams (įtėviams) globėjams ar rūpintojams sudarytos galimybės dalyvauti sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje. Ugdytinių tėvus į sveikatos stiprinimo veiklą įtraukiame organizuodami tradicines šeimos sporto šventes. Organizuojamas šeimų mokymas ugdymo, adaptacijos, emocijų pažinimo klausimais, sveikatai palankaus maitinimo organizavimo klausimais. Teikiama Vaiko gerovės komisijos pagalba vaikui, šeimai, organizuojama atvejo vadyba. Teikiama pagalba specialiųjų poreikių vaikams.	Nevykdoma anoniminė bendruomenės narių apklausa apie smurtą ir patyčias.
2.2. Sudarytos galimybės dalyvauti programos vykdyme visiems bendruomenės nariams.	Dauguma bendruomenės reguliariai informuojami apie esminius sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu (bendruomenės susirinkimai, mokytojų posėdžiai, tėvų susirinkimai, skelbimų lentos, internetinis puslapis). Sveikatos stiprinimo veiklose dalyvauja sveikatos priežiūros specialistas, logopedas, psichologas teikdami konsultacijas ir paramą pedagogams ir tėvams.	Sveikatos stiprinimo komandoje daugumą sudaro vykdytojai, trūksta iniciatyvių pedagogų.

3. Fizinė aplinka.		
<p>3.1. Užtikrinama mokyklos teritorijos, patalpų sauga ir kuriama sveikatą stiprinanti aplinka</p>	<p>Visos ugdymo įstaigos patalpos saugios ir atitinka higienos reikalavimus. Kiekviena grupė turi savo sporto aikštelę. Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse keičiamas kiekvieną pavasarį. Įrengta sporto aikštelė su minkšta danga, aikštelė su lauko muzikos instrumentais, kūno kultūrai įrengta nauja sporto salė. Sporto inventorių nuolat papildomas. Užtikrinant vaikų saugumą pakeistos lauko durys, įrengtos telefonspynės. Teritorija atitinka higienos normų reikalavimus, aptverta tvora. Buitinių atliekų aikštelė tinkamai įrengta ir prižiūrima, atliekos rūšiuojamos.</p> <p>Visos ikimokyklinio ugdymo patalpos (koridoriai, pagalbinės patalpos, tualetai prausyklos ir kt.) reguliariai tvarkomos, įrengtos pagal higienos normas.</p> <p>Visose patalpose yra tinkamas, ikimokyklinio ugdymo mokyklos higienos normos reikalavimus atitinkanti apšvietimas.</p> <p>Parengtos darbų saugos instrukcijos, bendruomenės narių veiksmų nelaimės atveju evakuacijos planai. Visi pedagogai turi vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimus.</p> <p>Ugdymas organizuojamas vadovaujantis sveikatos saugos reikalavimais.</p>	<p>Nesaugios ir ištrupėjusios kiemo šaligatvių plytelės. Pastato fasadui reikalinga renovacija. Įvedus sveikatai palankų maitinimą, vaikai pradėjo prasčiau valgyti. Padaugėjo maisto atliekų.</p>
<p>3.2. Skatinamas mokyklos bendruomenės narių fizinis aktyvumas</p>	<p>Atsižvelgiant į vaikų sveikatos būklę kasdien organizuojama aktyvi fizinė veikla.</p> <p>Vaikų sveikatai stiprinti įgyvendinamos neformaliojo vaikų švietimo mokymo programos: organizuojamas mažasis krepšinis, futbolas, karate, šokių užsiėmimai ikimokyklinio, priešmokyklinio ir ankstyvojo amžiaus vaikams.</p> <p>Organizuojami tradiciniai sveikatą stiprinantys, aktyvų judėjimą skatinantys, vienkartiniai ir tęstiniai projektai, renginiai, sporto šventės, šaškių turnyrai. Įstaigos bendruomenė aktyviai dalyvauja miesto, rajono, respublikos, asociacijos sporto renginiuose, akcijose: „Aš bėgu“, „Europos judumo savaitė“, projekte „Sveikatiada“, „Lietuvos mažųjų žaidynės“, „Futboliukas“, respublikiniame dainų ir šokio festivalyje „Šypsenėlė“.</p>	<p>Dalis tėvų neužtikrina vaikų aprangos atitinkančios oro sąlygas.</p>
<p>3.3. Organizuojama sveikatai palanki mityba</p>	<p>Maitinimas organizuojamas vadovaujantis sveikos mitybos principais. Pradėtas taikyti Sveikatai palankus valgiaraštis.</p> <p>Dalyvaujama „Vaisių ir daržovių vartojimo skatinimas mokyklose“ ir „Pienas vaikams“ programose, ugdomi mokinių sveikos mitybos įgūdžiai.</p>	<p>Dauguma ugdytinių tėvų nesilaiko arba tik iš dalies laikosi sveikos mitybos principų namuose.</p>

	<p>Mokykloje vaikų maitinimas organizuojamas pagal įstaigos direktoriaus patvirtintus ir su Valstybine maisto veterinarijos tarnyba 2019-01-18 Nr. VVP-8917 suderintus valgiaraščius (15-ai dienų).</p> <p>Sudarytos sąlygos grupėse atsigerti geriamojo vandens.</p> <p>Atnaujinta lopšelio-darželio virtuvės įranga.</p> <p>Mokytojos planuoja ir organizuoja ugdymo procese veiklas, skatinančias sveiką mitybą.</p> <p>Tėvų susirinkimų metu pateikiamos rekomendacijos dėl sveikatai palankios mitybos organizavimo įstaigoje ir tęstinumo namuose, akcentuojamas sveikos palankios mitybos aktualumas.</p>	<p>Įvedus sveikatai palankų maitinimą, vaikai pradėjo prasčiau valgyti. Padaugėjo maisto atliekų.</p> <p>Nėra rašomas meniu alergiškiems vaikams.</p> <p>Labai trūksta virtuvės personalo.</p>
<p>4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai.</p>		
<p>4.1. Organizuojama s mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų profesinių kompetencijų tobulinimas sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais</p>	<p>2014-2019 metais įstaigos bendruomenė kėlė kvalifikaciją seminaruose ir mokymuose, susijusiuose su sveikatos ugdymu ir sveikos gyvensenos populiarinimu. Dauguma mokytojų visur ir visada savo pavyzdžiu skatina vaikus sveikai gyventi.</p> <p>Visos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupės aprūpintos kompiuteriais, turime interaktyvią lentą, mokytojai geba naudotis šiuolaikinėmis technologijomis. Darželyje įdiegta ELIIS PROGRAMA. Paprasta, patogi ir nepopierinė aplinka visiems vaikų darželio darbuotojams. Glaudus ryšys su tėvais. Visi dokumentai vienoje vietoje. Daugiau laiko darbui su vaikais.</p> <p>Materialinę bazę Darželis stiprino savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto tikslinėmis dotacijomis (mokinio krepšelio) lėšomis, GPM 2 proc. paramos lėšomis. Sporto inventoriu Darželį, parėmė LTOK ir RIUKKPA.</p> <p>Dauguma įstaigos pedagogų ir specialistų dalyvauja gerosios darbo patirties sklaidos renginiuose kitose ikimokyklinio ugdymo įstaigose.</p>	<p>Gerosios darbo patirties sklaidoje dalyvauja tik aktyviausieji pedagogai.</p>
<p>4.2. Į sveikatos stiprinimo procesus</p>	<p>Lopšelis-darželis bendradarbiauja su sveikata stiprinančiomis ikimokyklinėmis įstaigomis, SKM („Sostinės krepšinio mokykla“), Vilniaus</p>	<p>Bendradarbiavimas su VVSB ir PPT specialistais</p>

įtraukiami mokyklos partneriai	Karate Mokykla, FM „Fortūna“ PPT, VVSB, SMLPC, Vaiko raidos centru, Šeškinės mikrorajono policijos komisariatu, „Maironio progimnazija“, Visagino lopšeliu-darželiu „Auksinis raktelis“ ir kt. Įstaiga aktyviai dalyvauja kitų ikimokyklinių įstaigų, mokyklų, savivaldybės, nacionaliniuose projektuose, programose.	nepakankamas.
5. Sveikatos ugdymas.		
5.1. Sveikatos ugdymas yra suplanuotas ir apima šias temas: fizinį aktyvumą ir sportą; sveikatai palankią mitybą; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevenciją; rengimą šeimai ir lytiškumo ugdymą; užkrečiamųjų ligų prevenciją ir asmens higieną; vartojimo kultūros ugdymą.	Visi mokytojai įtraukia sveikatos ugdymo temas į grupių ugdomosios veiklos planus, kurie susieti su mokyklos programos turiniu. Dalis grupių rengia ir vykdo ilgalaikius arba trumpalaikius projektus sveikatos temomis pagal grupės poreikius. Taikant sveikatos stiprinimo priemones kreipiamas dėmesys į individualius vaikų poreikius.	Neturime saugaus eismo priemonių lauko aikštelėse.
	Nagrinėjant sveikatos temas, atsižvelgiant į amžiaus grupes, bandoma integruoti alkoholio, narkotinių medžiagų bei tabako vartojimo prevencijos, lytiškumo ir rengimo šeimai, traumų ir nelaimingų atsitikimų, sveikos ir saugios aplinkos kūrimo, gyvenimo įgūdžių ugdymo temas, parenkant vaikų pasiruošimą ir poreikius atitinkančius ugdymo metodus.	Dalys pedagogų nepakankamai skiria dėmesio individualių vaikų poreikių tenkinimui.
5.2. Mokykloje įgyvendinamos kitos su sveikatos stiprinimu susijusios programos.	Mokykloje įgyvendinamos socialinių įgūdžių programa „Zipio draugai“.	
6. Sveikatą stiprinančios mokyklos patirties sklaida		

<p>6.1. Numatyta sveikatą stiprinančios mokyklos patirties sklaida mokykloje.</p>	<p>Dauguma mokytojų, kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veikla, nes aktyviai joje dalyvauja. Organizuojami atviri renginiai mokytojams, atvirų durų dienos tėvams, įvairios šventės, konkursai.</p> <p>Vaikų ugdymo ir sveikatinimo temomis rengiami pranešimai, informaciniai lankstinukai, stendiniai pranešimai, metodinės rekomendacijos.</p> <p>2018 metais Darželio bendruomenės organizuotas Flash Mob respublikinis video konkursas „100 šypsenų Lietuvai“.</p> <p>2017 m. gegužės mėn. organizuotas renginys „Vienybės diena“ Šeškinės bendruomenei ir metodinio ratelio „Gija“ mokytojams.</p> <p>Kasmet organizuojamos bendros sporto šventės, akcijos, minint kalendorines šventes su tėvais.</p> <p>Gerąją darbo patirtimi dalijomės Darželio internetinėje svetainėje, Sveikatiados internetinėje svetainėje, ikimokyklinis.lt, lrp.lt.</p>	<p>Nepakankamai dalijamės darbo patirtimi su kitomis institucijomis.</p>
---	---	--

Galimybės	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> • Toliau tęsti jau vykdomas sveikatingumo ugdymo veiklas (sporto renginius, akcijas, veiklas, skirtas įsimintinoms kalendorinėms datoms paminėti, dalyvavimą įvairiuose respublikiniuose ir miesto renginiuose). • Ieškoti rėmėjų, dalyvauti projektinėje ir konkursinėje veikloje, ieškant papildomų lėšų sveikatingumo procesų tobulinimui, racionaliai skirstyti turimas lėšas. • Dalintis gerąja darbo patirtimi, perimti kitų įstaigų gerąją darbo patirtį. • Atnaujinti judėjimą skatinančius įrenginius lauke. • Tobulinti informacijos sklaidą įstaigos internetiniame puslapyje, teikti smulkesnę informaciją apie kiekvienos grupės sveikatingumo veiklas. • Ieškoti naujų bendradarbiavimo formų su socialiniais partneriais, tobulinti tėvų švietimą ir informacijos teikimą, naudojant įvairius informacijos teikimo šaltinius ir būdus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gali atsirasti kai kurių požiūrių nesutapimų tarp šiuolaikinių tėvų ir brandžių pedagogų. • Įstaigos pajėgumas neatitinka norinčiųjų lankyti mūsų įstaigą poreikius. Didėjantis vaikų skaičius apsunkina individualią pedagogų veiklą su vaikais. • Neveiksmingas pedagogų, specialistų, socialinių partnerių ir šeimos bendradarbiavimas.

III. SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS TIKSLAS, PRIORITETAJ

Programos tikslas – Visapusiškas vaiko sveikatos stiprinimas, saugojimas ir puoselėjimas vykdant kryptingą ir sistemingą ugdymo procesą.

Prioritetas – vaiko sveikatą palaikanti ir stiprinanti įstaiga, organizuojanti ir vykdanči sveikos gyvensenos ugdymo projektus.

Uždaviniai:

1. Formuoti vaikų sveikatą stiprinančius fizinius, psichinius ir socialinius gebėjimus bei sudaryti jiems galimybę realizuotis, užtikrinant jų kokybę.
2. Plėtoti aktyvų bendravimą ir bendradarbiavimą, skatinti sveikos gyvensenos ugdymo tęstinumą namuose.
3. Kurti sveiką, saugią darbo ir ugdymo(si) aplinką.
4. Siekti nuolatinio tobulėjimo, kompetencijų pažangos, sveikatos stiprinimo, saugojimo ir sveikos gyvensenos klausimais.
5. Vykdyti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaidą mokykloje, mieste, respublikoje.
6. Plėtoti bendradarbiavimą su sveikatą stiprinančiomis mokyklomis ir kitais socialiniais partneriais.

IV. NUMATOMI REZULTATAI

1. Suformavus atsakingą požiūrį, bendruomenės narių elgsena bus palankesnė sveikatingumo ugdymui įstaigoje.
2. Siekiant kurti vaikų sveikatai palankią aplinką, pagerės lopšelio-darželio bendruomenės narių bendradarbiavimas.
3. Lopšelyje-darželyje atsiras daugiau vidaus ir lauko erdvių fiziniam aktyvumui, jos bus racionaliau išnaudojamos.

V. SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, LAUKIAMAI REZULTATAI IR JŲ VERTINIMO RODIKLIAI

1. veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Uždavinys. Tobulinti visapusiško vaikų sveikatos stiprinimo procesus, veiklos įsivertinimą.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1.	1.1.1. Telkti tėvų bendruomenę sveikatos stiprinimo veiklai, raginti teikti pasiūlymus, dalyvauti aptariant priemones, susijusias su sveikatos stiprinimu.	2021-2025m.	Direktorius Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
	1.1.2. Teikti savalaikę informaciją apie sveikatos stiprinimą taikant kuo įvairesnes komunikacines priemones.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
1.2.	1.2.1. Vykdyti 2018-2023 strateginiame plane išskeltus sveikata stiprinančius tikslus, įgyvendinant numatytas priemones, įtraukti sveikatos stiprinimą į įstaigos metinį veiklos planą	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
1.3.	1.3.1. Reguliariai supažindinti personalą su vaikų sveikatos problemomis, rizikos veiksniais, profilaktinėmis priemonėmis, jas aptarti.	2021-2025m.	Sveikatos priežiūros specialistė
	1.3.2. Vykdyti sveikatos priežiūros veiklos planą įtrauktą į metinį veiklos planą	2021-2025m.	Sveikatos priežiūros specialistė
1.4.	1.4.1. Tobulinti sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistemą.	2021-2025m.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
	1.4.2. Aptarti sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus su bendruomenės nariais. Įtraukti kuo daugiau bendruomenės narių į sveikatos stiprinimo veiklos vertinimą.	Kasmet gegužės mėn.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
Laukiamas rezultatas – suaktyvės sveikatos stiprinimą organizuojančios grupės veikla, veiklos planavimas padės įgyvendinti tikslus ir uždavinius, tobulės sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo sistema.			

2. veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

Uždavinys. Užtikrinti glaudų bendradarbiavimą tarp Darželio bendruomenės narių.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1.	2.1.1. Kasmet atlikti vaikų fizinio pajėgumo ir ankstyvojo amžiaus vaikų adaptacijos tyrimą.	Kasmet rugsėjo-spali mėn.	Mokytojai, fizinio lav. pedagogas
	2.1.2. Organizuoti seminarus, paskaitas mokytojams streso, krizių valdymo, bendravimo įgūdžių tobulinimo, palankaus mikroklimato kūrimo temomis.	Kasmet	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai
	2.1.3. Dalyvauti tarptautinėje socialinių įgūdžių lavinimo programoje „Zipio draugai“.	2021-2025m.	Priešmokyklinio ugdymo mokytojai, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas.
	2.1.4. Įsteigti idėjų banką – įstaigos bendruomenės pasiūlymams teikti Darželio sveikatos stiprinimo veiklos įgyvendinimui.	2021-2025m.	
	2.1.5. Vaiko gerovės komisijai analizuoti SUP ugdytinių ugdymo (si) bei elgesio problemas, konsultuoti tėvus (globėjus), mokytojus.	2021-2025m.	Vaiko gerovės komisija
2.2.	2.2.1. Supažindinti bendruomenę su smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos ir stebėsenos vykdymo tvarkos aprašu.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	2.2.2. Dalyvauti kasmetinėje veiksmo akcijoje „Savaitė be patyčių“, minėti Tolerancijos dieną.	2021-2025m.	Mokytojai, psichologas, logopedas
	2.2.3. Kurti su ugdytiniais ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse gero elgesio taisykles ir jų laikytis.	2021-2025m.	Mokytojai, soc. pedagogas

Laukiamas rezultatas – sveikatos stiprinimo ir saugojimo tikslai taps suprantami ir vieningai palaikomi visos bendruomenės narių.

3. veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. Kurti saugią edukacinę aplinką, modernizuoti ugdymosi erdves, orientuotas į vaiko ir bendruomenės sveikatos stiprinimą

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1.	3.1.1. Atnaujinti/papildyti lauko aplinką naujais įrenginiais ir priemonėmis vaikų aktyvumo poreikiams tenkinti.	2021-2025m. pagal poreikį	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.1.2. Įrengtą sporto aikštelę su minkšta danga papildyti įvairiomis sportinėmis priemonėmis.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	3.1.3. Stebėti ir kontroliuoti, kad lauko, patalpų įranga atitiktų sveikatos saugos reikalavimus.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.1.4. Maisto ruošimo ir maisto tvarkymo patalpos įrengtos pagal higienos normos reikalavimus. Maisto tvarkymo inventorių, įranga atnaujinama pagal poreikį.	2021-2025m.	Sveikatos priežiūros specialistas
	3.1.5. Nuolat papildyti vaikų asmens higienai skirtomis priemonėmis.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotojas ūkiui
	3.1.6. Saugios aplinkos darželio teritorijoje kūrimas (šaligatvių plytelių keitimas).	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui
3.2.	3.2.1. Ugdytinių, tėvų, įstaigos darbuotojų dalyvavimas lopšelyje-darželyje organizuojamuose sporto ir sveikatinimo renginiuose, išvykose į gamtą, ekskursijose.	2021-2025m.	Direktorius, sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė.
	3.2.2. Papildomų sporto ir sveikatinimo būrelių propagavimas ir dalyvavimas jų veikloje siekiant stiprinti ugdytinių sveikatą.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	3.2.3. Kūno kultūros proceso tinkamas organizavimas sporto salėje, grupėse ir darželio teritorijoje.	Pagal veiklos planus	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, fizinio lavinimo pedagogas, sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
	3.2.4. Dalyvauti Vilniaus visuomenės sveikatos biuro organizuojamuose akcijoje, projektuose ir kt.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
3.3.	3.3.1. Vaikų sveikatai palankaus maitinimo organizavimas.	2021-2025m.	Direktorius, dietistas

	3.3.2. Dalyvauti ES ir valstybės remiamose programose: Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas vaikų ugdymo įstaigose.	2021-2025m.	Direktorius, dietistas
	3.3.3. Kokybiško vandens prieinamumo vaikams užtikrinimas.	Nuolat	Mokytojai, mokytojų padėjėjai
Laukiamas rezultatas – bus sudaryta palanki sveikatai, gerai savijautai, fizinį aktyvumą skatinanti aplinka, atitinkanti sveikatos saugos reikalavimus. Formuosius sveikos mitybos įgūdžiai ir įpročiai.			

4. veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Uždavinys Siekti nuolatinio tobulėjimo, kompetencijų pažangos, sveikatos stiprinimo, saugojimo ir sveikos gyvensenos klausimais.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1.	4.1.1. Skatinti bendruomenės narius dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo ir kt. renginiuose, susijusiuose su sveikatos ugdymu ir sveikos gyvensenos populiarinimu.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	4.1.2. Dalyvauti kitų institucijų rengiamuose sveikatos stiprinimo renginiuose, akcijose, projektuose ir kt.	2021-2025m.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
	4.1.3. Gerosios patirties sklaida konferencijose, pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programose.	2021-2025m.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė, mokytojai
	4.1.4. Bendradarbiavimo plėtojimas su VVSB.	Nuolat	Sveikatos priežiūros specialistė
4.2.	4.2.1. Kasmet analizuoti mokytojų ir dirbančių specialistų (psichologo, sveikatos priežiūros specialisto, logopedo) sveikatos ugdymo priemonių efektyvumą ir metodinės medžiagos poreikį.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	4.2.2. Kiekvienais metais numatyti skiriamas lėšas metų biudžeto sąmatoje sveikatingumo programos įgyvendinimui.	2021-2025m.	Administracija
4.3.	4.3.1. Aktyviai bendradarbiauti su socialiniais partneriais: Vilniaus PPT, SKM, VKM, FM „FORTŪNA“, metodinio ratelio „Gija“ darželiais, Šeškinės bendruomenės centru, Visagino darželiu „Auksinis raktelis“.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė

Laukiamas rezultatas – mokytojai dalyvaus kvalifikacijos tobulinimo renginiuose. Partneriai aktyviau dalyvaus organizuojamuose renginiuose, bendruomenė bus geriau informuota apie vykstančius sveikatinimo procesus įstaigoje. Pagerės bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis.

5. veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Formuoti teigiamas nuostatas sveikai gyvensenai, skatinant rūpintis savo ir kitų sveikata.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
5.1.	5.1.1. Integruoti sveikatos stiprinimo programą į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo planus, metinį veiklos planą. Kiekvieną antradienį įtraukti temas, kurios apima įvairias su sveikatos stiprinimu susijusias sritis: mitybos, žalingų įpročių ir kt.	Kasmet	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai.
	5.1.2. Tęsti neformaliojo švietimo vaikų fizinio aktyvumo įgyvendinimą įstaigoje.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, neformaliojo švietimo mokytojai
5.2.	5.2.1. Didinti vaikų fizinį aktyvumą išnaudojant edukacines įstaigos erdves: sporto salę, lauko sporto aikštelę, muzikos salę, lauko muzikos aikštelę.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai.
	5.2.2. Organizuoti projekto „Sveikatiada“ renginius, pagal projekto metinį planą.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai.
	5.2.3. Organizuoti LTOK ir RIUKKPA Lietuvos mažųjų žaidynių I-ąjį etapą Darželio ugdytiniams. Pagal galimybes organizuoti II-uosius etapus.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai, fizinio lavinimo pedgaogas
	5.2.4. Organizuoti netradicines sporto veiklas su soc. partneriais.	2021-2025m.	
5.3.	5.3.1. Posėdžiuose ir pasitarimuose analizuoti sveikatos ugdymo(si) priemonių ir metodų atitiktį vaikų amžiui, jų poveikį sveikatos stiprinimui.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai
	5.3.2. Gerosios patirties kaupimas, sisteminimas ir skleidimas sveikatos ugdymo klausimai, tėvams, visuomenei.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai
5.4.	5.4.1. Aktyvus šeimos dalyvavimas bendruose darželyje organizuojamuose renginiuose, perimant ir padedant įgyvendinti mokytojų sumanymus.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai

	5.4.2. Tėvų (globėjų) konsultavimas sveikatos stiprinimo klausimais, vaikų sveikatos ugdymo tęstinumas namuose.	2021-2025m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, logopedas, psichologas, VGK
Laukiamas rezultatas – sveikatos ugdymas vyks planuotai, bus organizuojamos įvairios tikslinės sveikatos ugdymo priemonės. Bendradarbiaujant su šeima stiprės vaikų ir bendruomenės sveikata.			

6. veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS PATIRTIES SKLAIDA

Uždavinys. Plėtoti bendradarbiavimą su sveikatą stiprinančiomis mokyklomis ir kitais socialiniai partneriais.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1.	6.1.1. Pristatyti vaikų sveikos gyvensenos veiklą ir patirtį įstaigos internetinėje svetainėje, grupių informaciniuose stenduose.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, mokytojai
	6.1.2. Organizuoti vaikų, darželio darbuotojų ir tėvų darbų parodas sveikos gyvensenos klausimais.	2021-2025m.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė
6.2.	6.2.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties parengimas ir pateikimas visuomenei naudojant įvairias visuomenės informavimo priemones.	2021-2025m.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė, mokytojai, sveikatos priežiūros specialistas
	6.2.2. Ryšių plėtojimas su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis	2021-2025m.	Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupė, mokytojai, sveikatos priežiūros specialistas.

Laukiamas rezultatas – bus užtikrinama gerosios patirties sklaida Darželyje. Į patirties sklaidą bus įtraukiamas didesnis Darželio bendruomenės narių skaičius. Programos įgyvendinimas bus sistemingai viešinamas savivaldybės ir šalies visuomenei. Gerą patirtimi pasinaudos rajono, šalies pedagogų bendruomenė.

VI. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

Sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklos vertinimas bus atliekamas kasmet mokslo metų pabaigoje, vadovaujantis sveikatą stiprinančių mokyklų rodikliais ir metodais. Vertinimą koordinuos direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

VII. LĖŠŲ ŠALTINIAI

Programai įgyvendinti bus panaudotos valstybės (mokinio krepšelio), savivaldybės biudžeto lėšos, 2% GPM lėšos, projektinės lėšos bei žmogiškieji ištekliai.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. 2021-2025 m. sveikatos stiprinimo programos „Kodėlčiukas-Sveikuoliukas“ įgyvendinimą koordinuos direktorės pavaduotoja ugdymui.
2. Kontrolę vykdys direktorius.
3. Už programos vykdymą bus atsiskaitoma Darželio bendruomenei.
4. Apie programos vykdymą bus informuojama įstaigos stenduose, Darželio internetinėje svetainėje www.vilniauskodelciukas.lt, Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos svetainėje www.smlpc.lt, LTOK internetinėje svetainėje www.ltok.lt ir kt.

IX. PRIEDAI

UGDYTINIŲ FIZINIO PAJĖGUMO TYRIMO REZULTATAI

Fizinis pajėgumas yra žmogaus fizinio aktyvių sąlygotų požymių visuma, leidžianti atlikti kurią nors veiklą bei pasipriešinti vidaus ir išorės veiksniams. Tai žmogaus gebėjimas kuo veiksmingiau dirbti tam tikrą fizinį darbą.

Tyrimo objektas - Vilniaus lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ priešmokyklinukų, dalyvaujančių kūno kultūros pamokose, pamokų nauda ir tobulėjimas.

Tyrimo tikslas - išanalizuoti ir įvertinti lopšelio-darželio „Kodėlčiukas“ priešmokyklinukų, 3 metų laikotarpyje, fizinio pajėgumo tyrimo rezultatus.

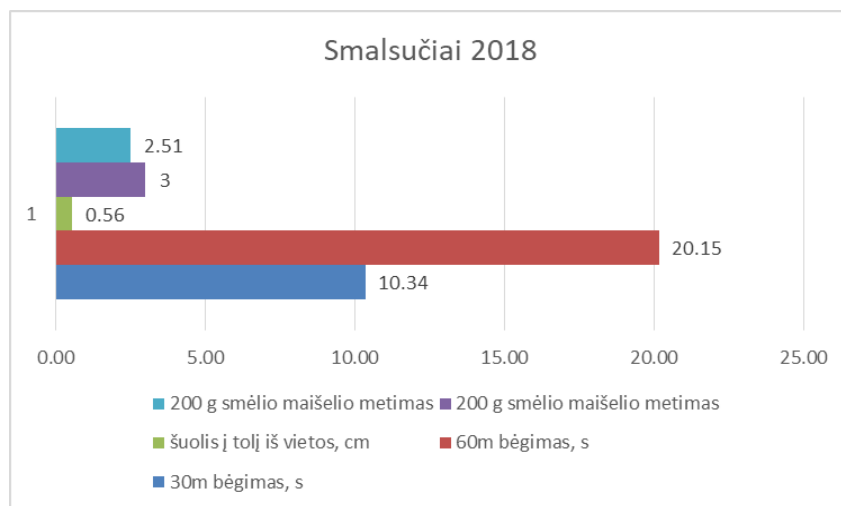
2018 metų rudenį priešmokyklinukams buvo atliekami pirmi fizinio pajėgumo tyrimai. Taip kiekvieną rudenį testai buvo kartojami ir renkami rezultatai. Fizinio pajėgumo tyrimo apimtis 90 vaikų (mergaitės 35, berniukai 55). Testavimas atliktas 4-iose grupėse, kurios 2018 metais iš lopšelinukų perėjo į darželinukus. Tyrime dalyvavo vaikai sportuojantys papildomai darželyje, vaikai šokantys šokius ir vaikai, kurie nelanko jokio būrelio ir nesportuoja papildomai.

Buvo pasirinkti keturi fizinio pajėgumo testai ir kontroliniai pratimai:

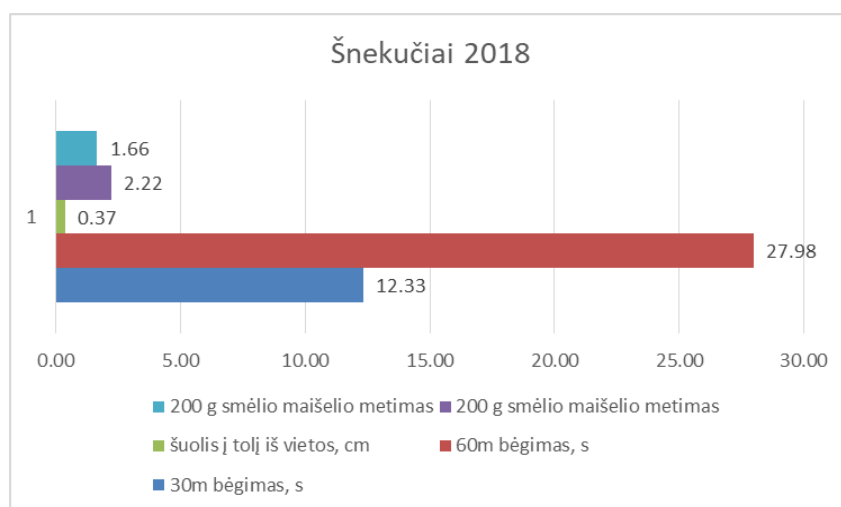
1. Šuolis į tolį iš vietos (cm).
2. 200g. smėlio maišelio metimas į tolį dešine ir kaire ranka (m).
3. Trumpo nuotolio bėgimas (30m) bėgimas (s).
4. Ilgo nuotolio bėgimas (60m) bėgimas(s).

2018-2020 m. laikotarpyje ištyrus vaikų fizinį aktyvumą nustatyta, kad vidutiniai testavimo rezultatai priklauso nuo amžiaus ir kasmet gerėja beveik tolygiai. Ikimokyklinio amžiaus vaikų teigiamu fizinio pajėgumo poslinkių matyti kasmet, tačiau individualūs rezultatai labai skiriasi. Lyties požiūriu nelabai skiriasi mergaičių ir berniuku trumpo nuotolio bėgimo vidutiniai rezultatai.

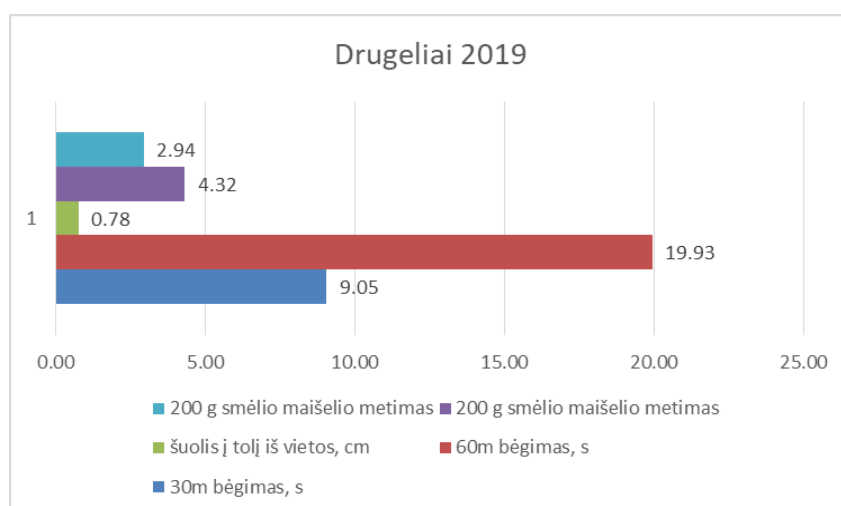
Testų rezultatai rodo vaikų pagrindinių judesių, fizinio ypatybių išlavavimo lygį, iš dalies pajėgumą. Dažniausiai prasti fizinio pajėgumo rezultatai rodo, kad kai kurie vaikai yra nepakankamai fiziškai aktyvūs, dažnai serga, atsilieka jų fizinis vystymasis (vaikų fizinio pajėgumo rodikliai pateikiami 1-10 pav.)

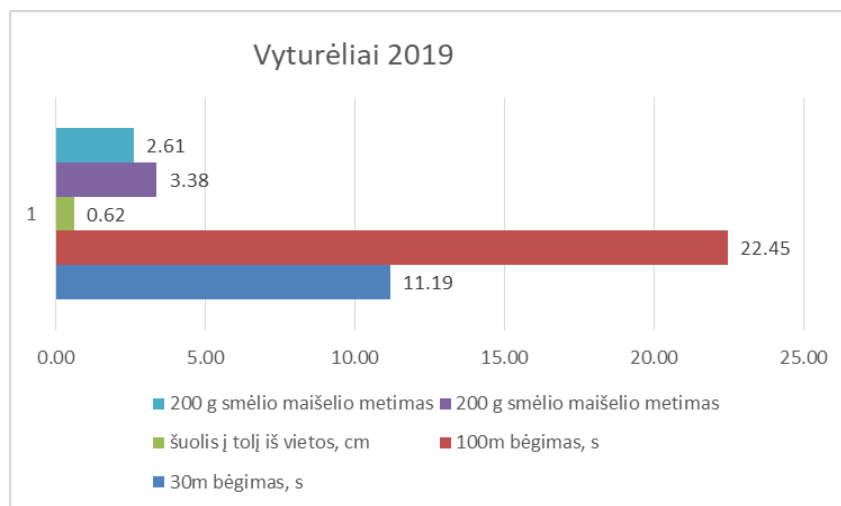
1 pav. “Smalsučių” grupės 2018 metų rodikliai procentais

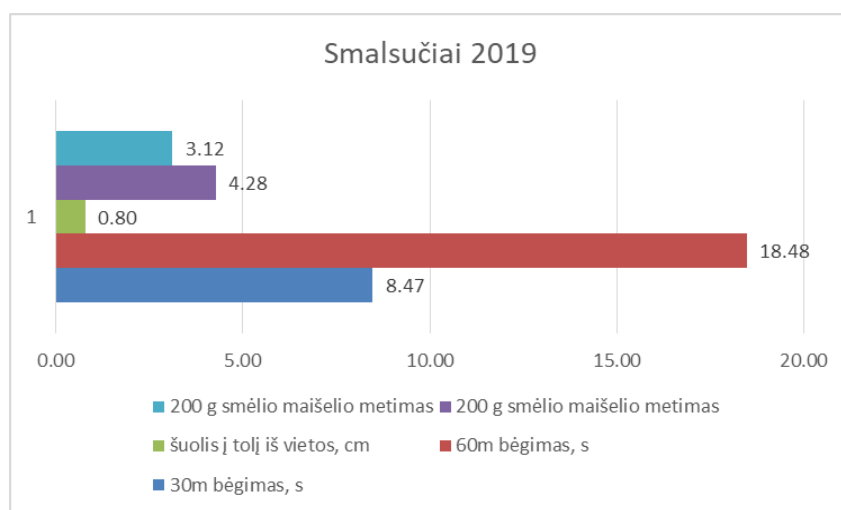
2 pav. “Šnekučių” grupės 2018 metų rodikliai procentais

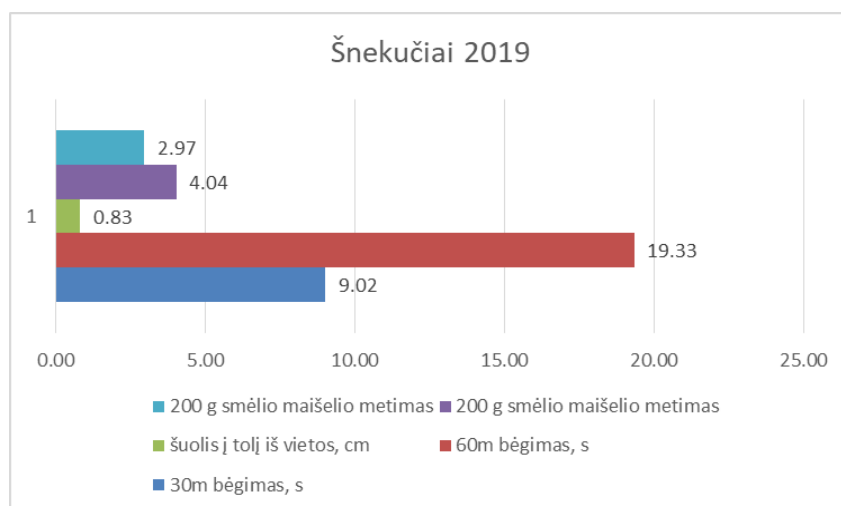
3 pav. “Drugelių” grupės 2019 metų rodikliai procentais

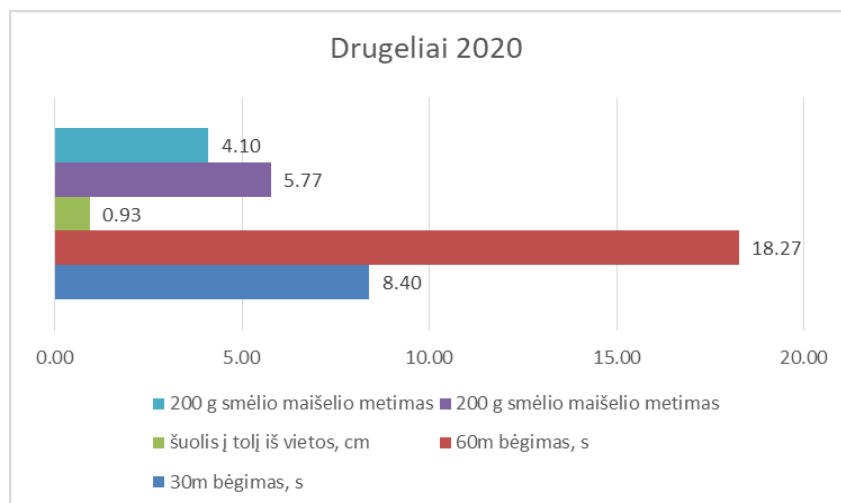
4 pav. "Vyturėlių" grupės 2019 metų rodikliai procentais

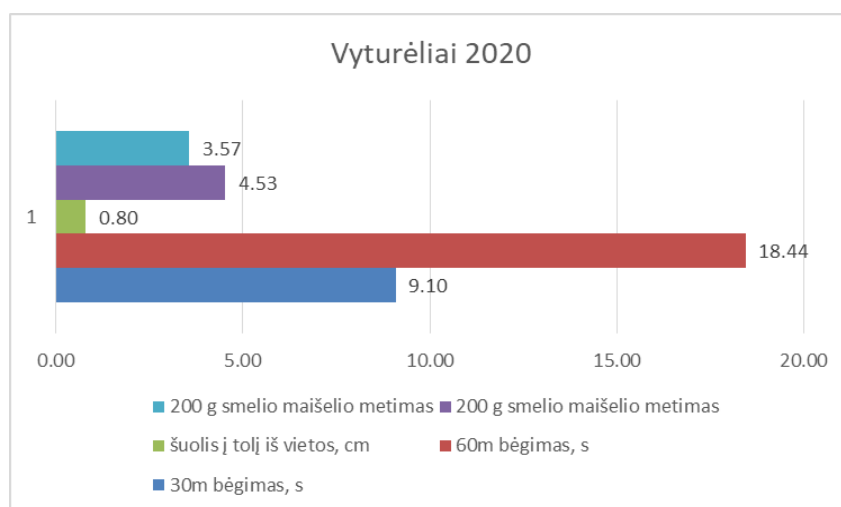
5 pav. "Smalsučių" grupės 2019 metų rodikliai procentais

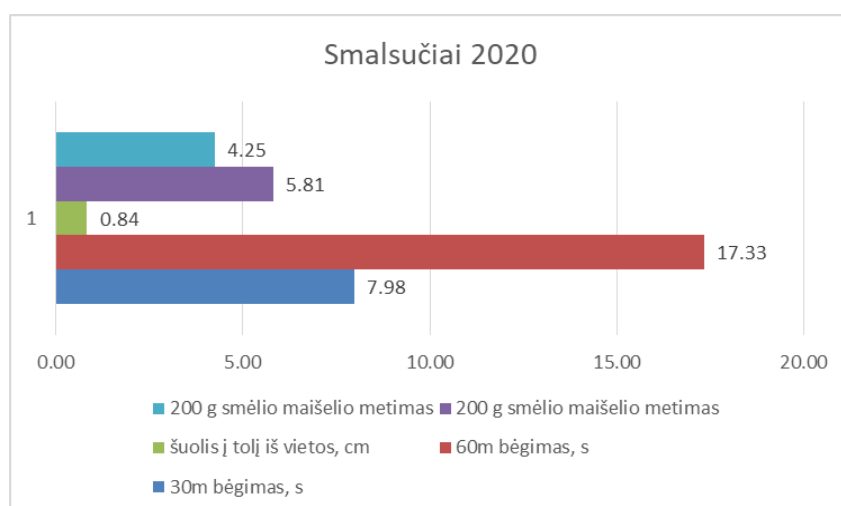
6 pav. "Šnekučių" grupės 2019 metų rodikliai procentais

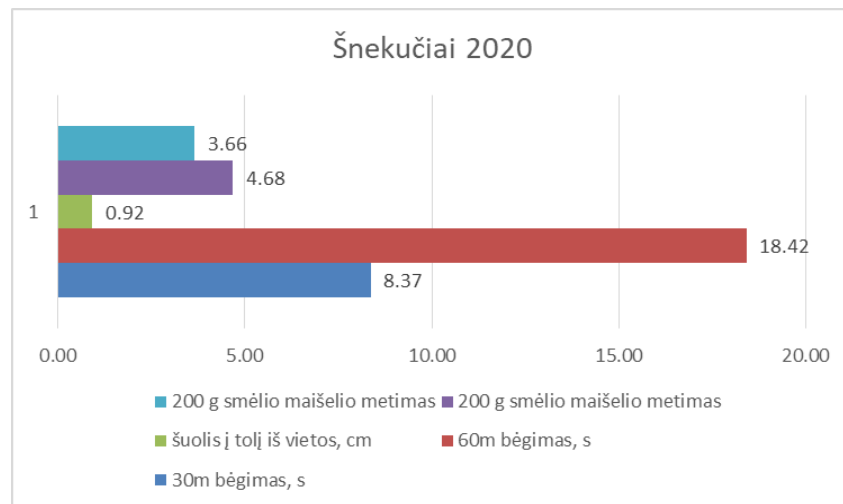
7 pav. "Drugelių" grupės 2020 metų rodikliai procentais

8 pav. "Vyturėlių" grupės 2020 metų rodikliai procentais

9 pav. "Smalsučių" grupės 2020 metų rodikliai procentais

10 pav. "Šnekučių" grupės 2020 metų rodikliai procentais

Ilgalaikėje perspektyvoje, atliekant šiuos testus Darželyje, bus galima sužinoti daug įdomesnių lemiančių faktorių: galima bus palyginti bendrą vaikų fizinį pajėgumą, sportuojančių vaikų, nesportuojančių vaikų, mergaičių ir berniukų fizinį pajėgumą.